

FACTSHEET

EMISSIONS EN VERBRUIK TATA STEEL NEDERLAND

Tata Steel is de grootste CO₂-uitstoter en de grootste stikstofuitstoter van Nederland. Ook stoot het bedrijf veel gezondheidsschadelijke stoffen uit, die bijvoorbeeld kanker veroorzaken. In dit overzicht staan de belangrijkste feiten en data over Tata Steel, die als basis kunnen dienen voor een constructieve discussie over de toekomst van het hoogovencomplex in de IJmond.

KOOLSTOFDIOXIDE (CO₂)

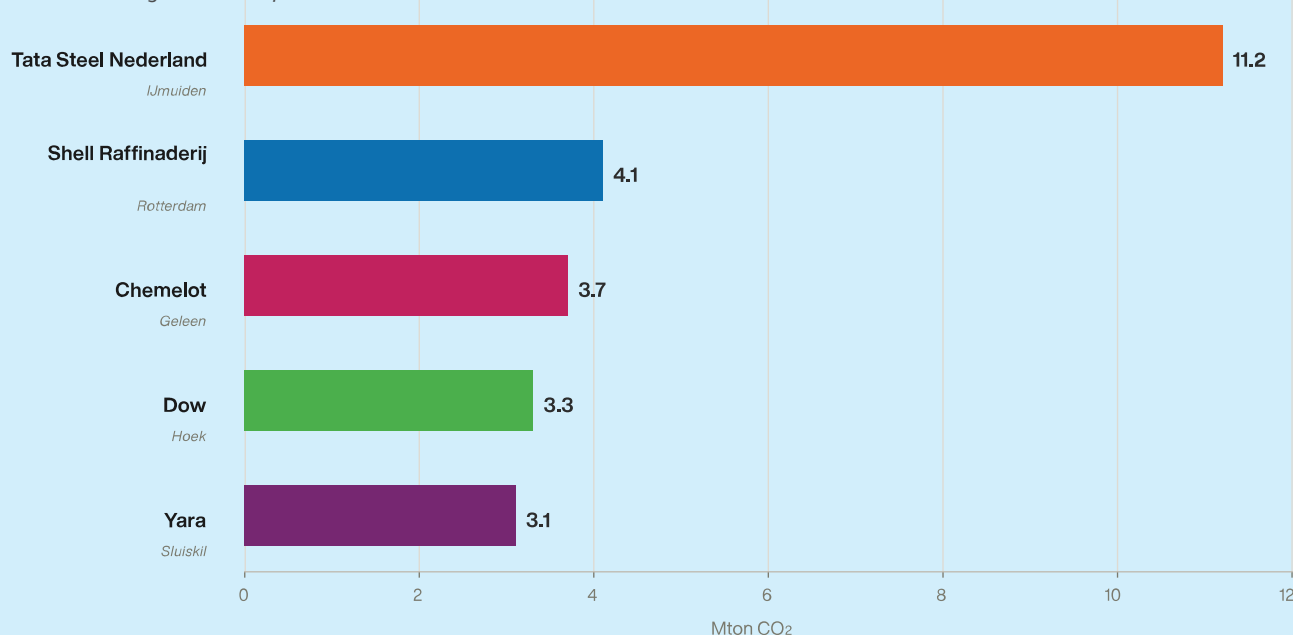
In 2024 stootte Tata Steel Nederland 11,2 megaton CO₂ uit. Dat is bijna drie keer zoveel als nummer twee, de raffinaderij van Shell in Rotterdam. Ongeveer de helft daarvan was afkomstig van de eigen fabrieken, de andere helft van drie elektriciteitscentrales die draaien op restgassen van het staalproces. Daarmee leveren ze elektriciteit die weer door Tata zelf wordt gebruikt. De centrales waren van Vattenfall, maar sinds kort zijn ze eigendom van Tata Steel zelf. In elk geval zijn ze altijd onlosmakelijk verbonden geweest met de staalproductie in de IJmond.

GROOTSTE UITSTOTER CO₂

Tata Steel is al jaren met afstand de grootste CO₂-uitstoter van Nederland. De overheid is met het staalbedrijf in gesprek om de uitstoot terug te dringen. De onderhandelingen zouden in 2026 moeten leiden tot een officiële maatwerkafpraak.

Grootste CO₂-uitstoters van Nederland (2024)

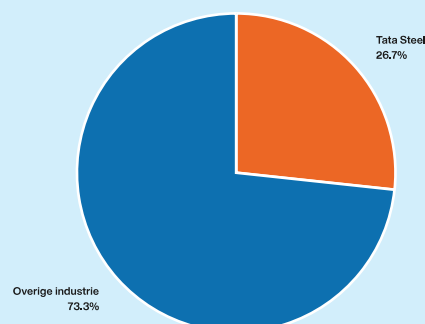
Uitstoot in megaton CO₂-equivalent

Tata Steel was verantwoordelijk voor bijna 8% van de totale Nederlandse uitstoot in 2024. Van de totale uitstoot van de Nederlandse industrie nam Tata Steel meer dan een kwart voor haar rekening.

Binnen het Europese emissiehandelsstelsel (ETS) krijgt elk land het recht om een bepaalde hoeveelheid CO₂ uit te stoten. Deze hoeveelheid rechten, en daarmee de uitstoot, wordt elk jaar verminderd. Dit dwingt ons om kritisch te zijn op welke industrieën de meeste aanspraak op deze rechten maken.

CO₂-uitstoot Nederlandse industrie (2024)

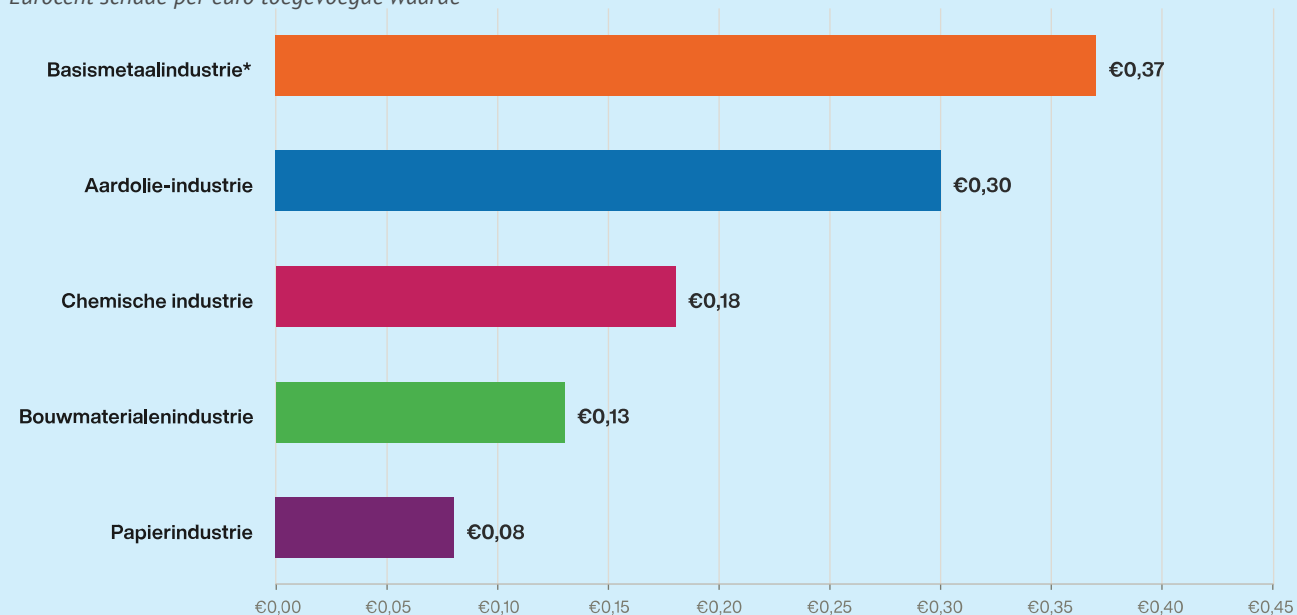
Aandeel Tata Steel ten opzichte van overige industrie

WELKE INDUSTRIEËN ZIJN HET SCHADELIJKST?

Natuur & Milieu deed in 2025 onderzoek naar de schadelijkheid van verschillende sectoren in de Nederlandse industrie. Ze keken naar de schade die industriële vervuiling aanricht voor mens en milieu en vergeleken hierbij de verschillende sectoren.

Schadelijkste sectoren Nederlandse industrie (2022)

Eurocent schade per euro toegevoegde waarde

* lees: Tata Steel Nederland

In de grafiek zie je hoeveel eurocent schade een sector veroorzaakt voor elke euro aan waarde die het bedrijf toevoegt. De basismetaalindustrie staat bovenaan, met 37 cent schade bij elke toegevoegde euro. Tata Steel is in deze sector verreweg de grootste speler.

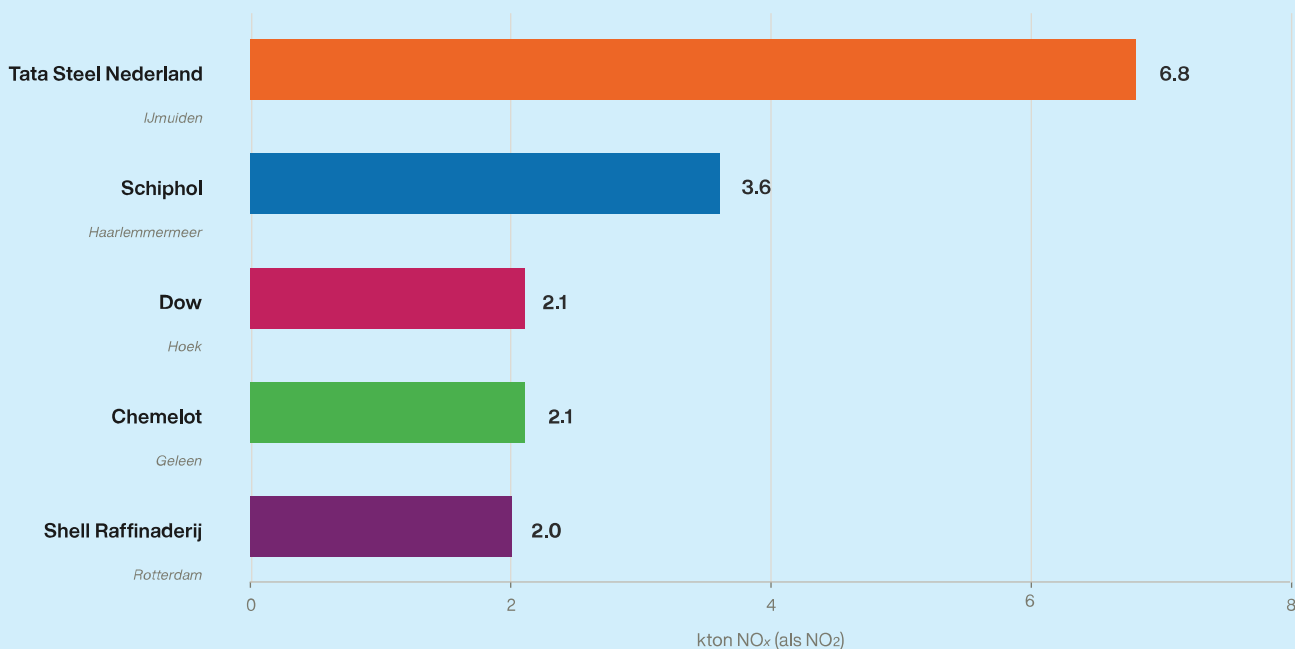
Van elke euro die we in de basismetaalindustrie investeren, wordt dus 37 cent weer op de samenleving afgewenteld. Doe eenzelfde investering in een andere sector en het resultaat is simpelweg minder schade.

STIKSTOF (NO_x)

Ook het gebied van stikstof is Tata Steel een grote vervuiler. De twee stikstofverbindingen die samen het meeste schade veroorzaken aan de Nederlandse natuur zijn ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x).

Grootste NO_x-uitstoters van Nederland (2019)

Uitstoot in kiloton NO₂-equivalent

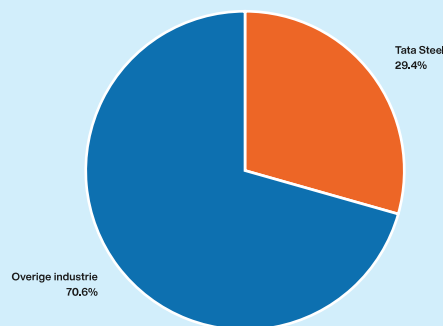

- **NH₃** wordt het meeste uitgestoten, vooral binnen de landbouwsector. Deze sector was in 2023 dan ook verantwoordelijk voor [67% van de totale stikstofdepositie in Nederland](#).
- Binnen de industrie- en energiesector wordt voornamelijk **NO_x** uitgestoten. Deze sector [droeg in 2023 voor 7% bij aan de totale depositie](#).

Opnieuw is Tata Steel hier koploper. In 2019 stootte de fabriek zo'n [6,8 kiloton NO_x](#) uit, bijna twee keer zoveel als Schiphol in hetzelfde jaar.

In 2019 bedroeg het aandeel van Tata Steel in de uitstoot van NO_x 29,4% van de totale emissies binnen de hele industriesector. Tata's elektriciteitscentrales zijn ook hier meegerekend.

NO_x-uitstoot Nederlandse industrie (2019)

Aandeel Tata Steel ten opzichte van overige industrie

ZWAVEL (SOX)

Een stof die qua effecten vergelijkbaar is met NOx is zwavel, in de vorm van zwaveloxiden (SOx). Ook SOx wordt jaarlijks op schaal van kilotonnen uitgestoten door Tata Steel.

SOx en NOx brengen beide schade toe aan de natuur, met biodiversiteitsverlies tot gevolg. Ook kunnen beide stoffen negatieve gezondheidseffecten hebben als mens en dier met ze in aanraking komen.

ZIEKMAKENDE STOFFEN

Naast CO₂, NOx en SOx stoten de fabrieken van Tata Steel nog vele andere stoffen uit. Dagelijks dalen verschillende stoffen neer in de nabije omgeving. Een significant deel hiervan kan schadelijk zijn voor de gezondheid.

Het geheel aan stofdeeltjes dat in de lucht terecht komt noemen we **fijnstof**. We onderscheiden verschillende soorten fijnstof, afhankelijk van de grootte:

1. **PM₁₀**: grover fijnstof met een diameter van rond de 10 µm.*
2. **PM_{2,5}**: kleiner fijnstof met een diameter van 2,5 µm.
3. **Ultrafijnstof**: zeer kleine fijnstofdeeltjes met een diameter van 0,1 µm of minder

*PM staat voor Particulate Matter, de Engelse term voor fijnstof.

Hoe kleiner het fijnstof, hoe dieper het de longen en andere delen van het lichaam kan binnendringen. Aan fijnstof kunnen zich gevaarlijke stoffen hechten. Twee zeer schadelijke categorieën zijn:

- **PAK's** (polycyclische aromatische koolwaterstoffen). Dit is een gevaarlijke groep organische stoffen die **kanker** kunnen veroorzaken.
- **Zware metalen** zoals lood, kwik, en chroom. Zware metalen kunnen erg **giftig** zijn.

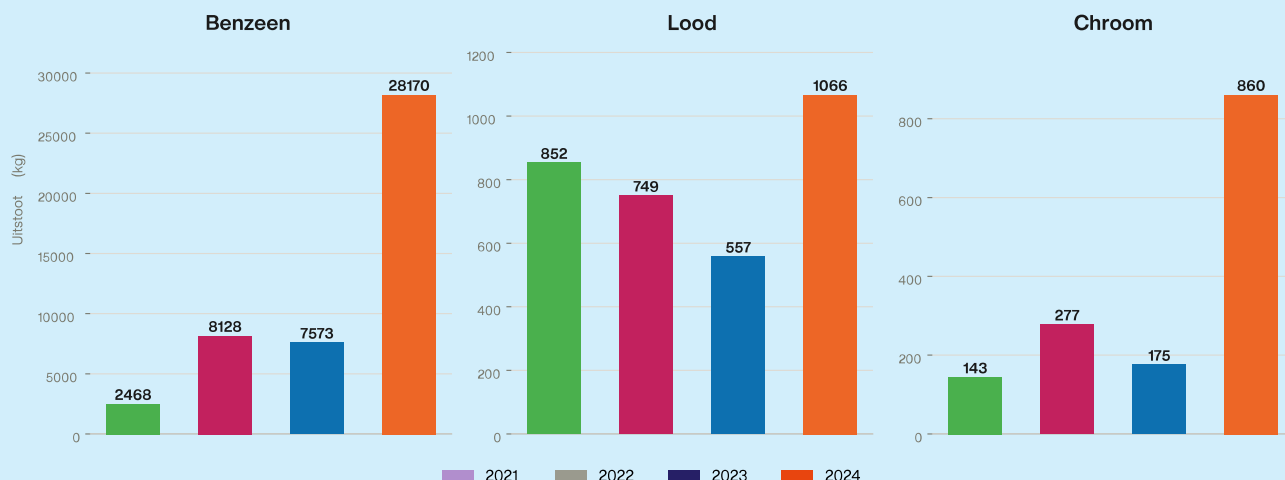
Slager keurt eigen vlees

Tata Steel is zelf verantwoordelijk voor het opgeven van haar jaarlijkse uitstootgegevens. Er is al langer twijfel over hoe accuraat deze getallen zijn. Metingen van het RIVM in 2019 leverden cijfers op die **tot wel een factor 1.000 hoger** waren dan de data die Tata had opgegeven. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), verantwoordelijk voor het toezicht op Tata, is mede daardoor vanaf 2024 vaker zelf gaan meten.

In het jaarverslag van Tata van 2024 verschenen vervolgens cijfers die voor sommige stoffen vele malen hoger uitvielen dan in de jaren ervoor, zoals te zien in de figuur hieronder.

Emissies benzeen, lood en chroom (2021-2024)

Emissies Tata Steel, per stof in kilogram

- **Benzeen** is chemisch verwant aan PAK's en is een kankerverwekkende stof die onder meer [leukemie](#) kan veroorzaken.
- **Lood** is een giftig zwaar metaal waarvan bewezen is dat blootstelling kan leiden tot ernstige gezondheidsproblemen. Met name voor (ongeboren) kinderen vormt lood een risico: blootstelling kan negatieve gevolgen hebben op de hersenontwikkeling, met [IQ-verlies tot gevolg](#).
- **Chroom** is een metaal waarvan een deel van de uitstoot uit zogeheten chroom-6 bestaat. Chroom-6 kan door inademing, inslikken of huidcontact longkanker, neuskanker en huidschade veroorzaken. De uitstoot van chroom was in 2024 391% meer dan in het jaar ervoor.

WATERVERBRUIK

Nederland krijgt steeds vaker te maken met droogte en waterschaarste. Het RIVM en het PBL noemen de situatie 'urgent'. [Significante watertekorten kunnen ontstaan vanaf 2030](#) als er niet wordt ingegrepen.

Jaarlijks verbruikt Tata Steel Nederland volgens eigen cijfers zo'n [240 miljard liter water](#).

Het grootste gedeelte hiervan is zeewater: 170 miljard liter. Daarnaast pompt Tata brak en zout grondwater omhoog. Een ander deel is zoetwater, waarvan Tata jaarlijks ongeveer 33 miljard liter verbruikt. 0,5 miljard daarvan is gezuiverd zoetwater.

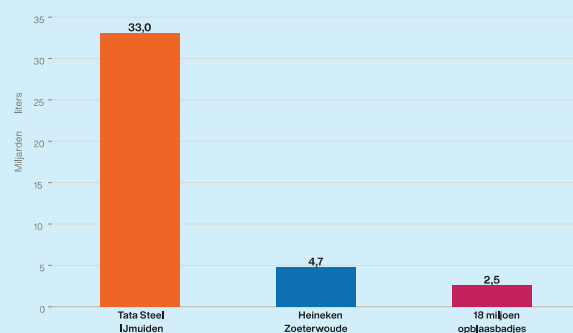
Ter vergelijking: Heineken in Zoeterwoude, de grootste bierbrouwerij van Europa, produceert jaarlijks [1,35 miljard liter bier](#) met ongeveer [3,5 liter water per liter bier](#). Dat komt neer op een verbruik van 'slechts' 4,7 miljard liter per jaar.

Tijdens een lange droogte in de zomer van 2022 riep toenmalig minister Harbers (I&W) Nederlanders op om na te denken of ze hun zwembadje wel helemaal moesten vullen.

Als alle 18 miljoen Nederlanders een eigen zwembadje met een inhoud van 136 liter vullen, is daarvoor zo'n 2,5 miljard liter zoetwater nodig. Om het jaarlijkse zoetwaterverbruik van Tata Steel te benaderen, moet elke Nederlander 13 van die badjes voor zichzelf vullen.

Jaarlijks zoetwaterverbruik Tata Steel

Zoetwaterverbruik in miljarden liters per jaar

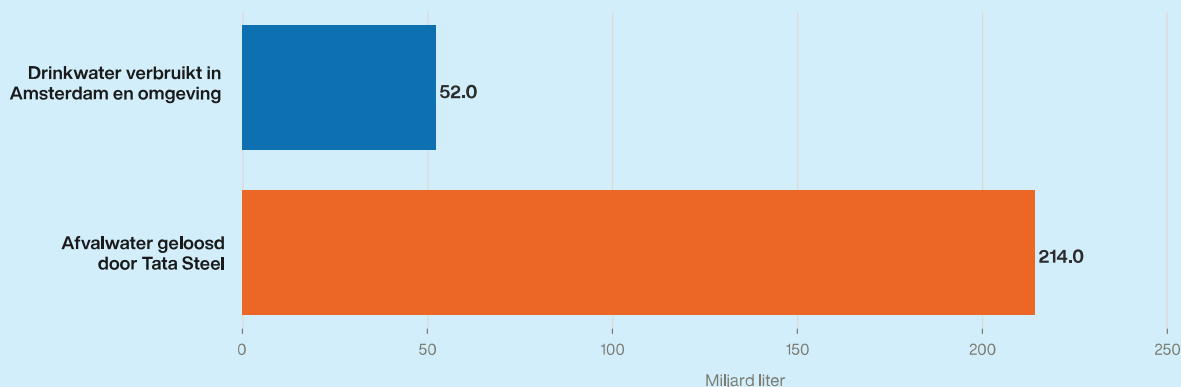
Vergelijk de hoeveelheid water in al die zwembadjes met het jaarlijkse verbruik van Tata Steel, en vragen op rondom proportionaliteit zijn onafwendbaar.

WATERVERVUILING

Van het water dat Tata Steel verbruikt, wordt een groot deel weer op het oppervlaktewater geloosd. Volgens Tata's eigen verslag ging het in 2024 om ongeveer 214 miljard liter. In dit afvalwater bevinden zich meerdere giftige stoffen. Het gaat hier dan voornamelijk om metalen als arseen, cadmium, chroom, kwik, lood, en nikkel, die allemaal in meer of mindere mate giftig zijn voor mens en milieu. Ook kun je zogenaamde cyanideverbindingen tegenkomen in Tata's afvalwater, bekend om hun hoge toxiciteit.

Emissies benzeen, lood en chroom (2021-2024)

Emissies Tata Steel, per stof in kilogram

In bovenstaande grafiek is de hoeveelheid afvalwater die Tata dumpte in 2024 afgezet tegen het aantal liters drinkwater dat jaarlijks wordt verbruikt in Amsterdam en omgeving. Met zo'n 52 miljard liter is dit een stuk minder dan het geloosde afvalwater.

ENERGIEVERBRUIK

Volgens een duurzaamheidsverslag van Tata Steel was het totale energieverbruik van het bedrijf in 2022 ongeveer 13,6 miljard kilowattuur. Dit gaat om verbruik van elektriciteit (deels opgewekt met eigen restgassen) en aardgas, maar ook van andere energiebronnen die worden gebruikt in het staalproces, zoals het gas dat uit de kooksfabrieken komt. Dit is gelijk aan het totale verbruik van zo'n **1 miljoen Nederlandse huishoudens** (zowel elektriciteits- als aardgasverbruik). Het laat zien hoe energie-intensief industrie kan zijn.

DE VERVUILER BETAALT... MINDER

Een gemiddeld huishouden betaalde in 2023 **12,6 cent (€0,126)** energiebelasting per verbruikte kWh elektrische energie.

Energievergelijk.nl berekende dat Tata Steel voor eenzelfde hoeveelheid **0,13 cent** betaalde (€0,0013). Dat is 94 keer zo weinig.

Beide getallen zijn exclusief btw.